

Бројање лептира на селу

Зашто бројимо дневне лептире?

Лептири су добри показатељи квалитета станишта, укључујући и пољопривредна подручја. Зато позивамо све вас — пољопривреднике, становнике градова, љубитеље природе — да одвојите 15 мин. за посматрање и бројање лептира.

Шта ћемо радити са вашим налазима?

Подаци о лептирима ће помоћу у разумевању пољопривредних пракси и њиховог утицаја на агроекосистеме. Они ће бити искоришћени за промоцију и планирање очувања биодиверзитета у Европи. Пројекат "Агроеколошки-Трансект" комбинује знање и стручност пољопривредника, научника, политичара и невладиних организација из целе Европе.

Спровођење истраживања

ГДЕ?

- Изаберите њиву. Ваша њива може бити засађена пшеницом, ражом, кукурузом, уљаном репицом, кромпиром, јабукама, или може бити утрина (незасејано или необрађено), ливада, воћњак или виноград.
- 2. Изаберите место за посматрање на ивици њиве. То може бити било која граница између изабране њиве и суседног станишта, као што је жива ограда, заштитни појас (вегетација између поља), цветне траке, шума или друга њива. Место треба да буде лако доступно. Можете изабрати и подручје где се сусређу обрадиво земљиште и ливада.
- 3. Ако је могуће, изаберите друго место за узорковање тако да се оно налази на међи, док се оригинално станиште налази на њиви (а удаљена су бар 50 m). Свако место за посматрање треба да буде 20×25m (опција 1), 10×50m (опција 2) или 5×100m ако је суседно станиште сувише уско (види слику). Површина узорковања може се прилагодити по потреби.

Поштујте пољопривреднике: не заборавите да тражите дозволу!

Обавезно затражите дозволу од власника изабране њиве. Док се крећете по пољу, трудите се да што мање оштетите усеве, ходајући између редова. Ако не добијете дозволу, истражите само границу између њиве и суседног станишта, без уласка у њиву.

КАДА?

- Између априла и септембра, тј. током главне "сезоне лета" дневних лептира.
- Најмање три пута у току сезоне, али боље чешће (једном у две недеље је оптимално, а неки људи то раде и сваке недеље).
- Када је топло, сунчано и без ветра. Преко 13°С када је сунчано, или преко 17°С ако је облачно.
- Између 10:00 и 17:00 часова, када су лептири најактивнији. Лети се може почети и раније.

Уколико нисте сигурни да је време добро, погледајте около. Ако лептири лете то је добар знак!

Пре него што почнете

Преузмите апликацију Butterfly Count (за Епл или Андроид)

Уколико не можете или не желите да користите апликацију, можете одштампати формулар са www.agroecology-transect.net/resources.

Пребројте дневне лептире

- 1. Покрените апликацију Butterfly Count
- 2. Започните бројање у 15 минута притиском на "+". Време можете паузирати кад год треба, само не заборавите да га наставите.
- 3. Доделите пројекат. Кликните на Додатни подаци>Пројекат и изаберите пројекат "Agroecology-Transect". Први пут је потребно да се региструјете на неки од отворених пројеката из картице "сви пројекти".
- 4. Изаберите локацију. Кликните на "Област" и изаберите постојећу област из пројекта, или додајте нову (погледајте "Додавање нове области", десно)
- 5. Проверите временске прилике у "Додатни подаци".
- 6. Додајте фотографију локације.

Почните бројање!

- Полако ходајте унутар области током 15 минута (напред-назад у целом подручју).
- Забележите све лептире које видите у области.
 - Ако је могуће, идентификујте их до врсте.
 - Уколико не можете да идентификујете лептире, забележите боју и величину.
 - Уколико оклевате између неколико врста, унесите их као "комплекс врста" (нпр. Pieris rapae/napi).
- Забележите број јединки сваке врсте кликом на број поред назива врсте
- Потрудите се да не бројите исте јединке два пута. Уколико нисте сигурни, упишите највећи број јединки које можете видети у исто време.
- Сликајте лептире! Посебно ако вам је потребна помоћ приликом идентификације.
- Након што истекне 15 минута, можете и даље средити ваше налазе и проверити врсте у неком приручнику, апликацији или консултовати неког стручњака.
- Пошаљите ваше налазе када завршите.

Преузмите апликацију:

Apple

одавање нове области

- Кликните на "Област" током посматрања, након што доделите пројекат.
- . Исцртајте област за узорковање на карти. Искључите ГПС, кликните на иконицу оловке за уређивање и обришите ГПС тачку локације (црвена иконица са кантом). Исцртајте област за узорковање помоћу алата за "полигоне". Сачувајте је помоћу зелене иконице за потврду.
- . Кликните на "Додај" у картици за локације пројекта. Дајте вашем подручју јединствено и препознатљиво име.
- . Упишите додатне податке. Моћи ћете да опишете тип станишта, величину вегетације у подручју и др.

Не заботавите да пошаљете ваше податке — чак и када не видите ни једног лептира! И то је важно.

Покушајте да посетите сваку област <u>више пут</u>а. За анализу података нам треба бар 3 посета током сезоне. Ово ће бити забавно, пошто се врсте које виђате смењују током године!

ВАЖНО: Ово је упутство за спровођење 15 мин. бројања у пољопривредним подручјима у оквиру пројекта Агроеколошки-ТРАНСЕКТ. Уколико желите да покренете свој вишегодишњи трансект и подржите Програм за мониторинг дневних лептире, посетите https://butterfly-monitoring.net и потражите координатора у вашој држави.

Финансијска подршка за Агроеколошки-ТРАНСЕКТ:

Federal Department of Economic Affairs, Education and Research EAER State Secretariat for Education, Research and Innovation SERI

Bundesministerium für Bildung und Forschung

Swiss Confederation